

Til beslutningsforslag nr. B 89. Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 21. maj 2003

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om en målrettet indsats for at begrænse rygning hos børn og unge

[af Sophie Hæstorp Andersen (S) m.fl.]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiets medlemmer har stillet 1 ændringsforslag til beslutningsforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 18. februar 2003 og var til 1. behandling den 13. marts 2003. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, KF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod det stillede ændringsforslag.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget finder det er vigtigt at begrænse børns rygning. Venstre og Det Konservative Folkeparti ønsker derfor også, at der skal være en aldersgrænse, og at der bør indføres samme aldersgrænse for køb af alkohol som for køb af tobaksvarer. Venstre og Det Konservative Folkeparti finder det positivt, at regeringen har bebudet, at der fremsættes et lovforslag om disse aldersgrænser i efteråret 2003.

Enhedslistens medlem af udvalget støtter varmt, at man gør noget for at forebygge, at folk får sygdomme, og at man gør noget for at forbedre

folkesundheden, men Enhedslisten mener ikke, at forbud altid er den bedste måde at nå målet på. I det hele taget er der kommet en tendens til, at politikerne lover flere forbud, mere politi og højere straffe for alt muligt ondt – for så har de jo gjort noget – og disse forbud bliver så ofte sat i stedet for nogle mere indgående overvejelser om ondets rod, og om hvorledes man styrker de gode kræfter. Samtidig kan man jo ikke forbyde alt med henvisning til, at det dræber, f.eks. var der i nyhederne en dag en lang historie om dræberfedt, men der er næppe nogen, der vil fremsætte forslag om, at vi nu skal forbyde, at unge under 15 år spiser fedt. Man kunne også forestille sig i forbindelse med den diskussion, der har været om sodavand og dets skadelige virkning, at nyhederne næste gang begynder at tale om dræbercola, uden at det betyder, at vi så fremsætter forslag om, at unge under 15 år ikke skal have lov til at købe cola.

Det er Enhedslistens opfattelse, at man er nødt til at skelne mellem det, som har en sundhedsskadelig virkning på lidt længere sigt, som f.eks. for meget fedt, for sukkerholdige sodavand, tobak osv., og så rusmidler, som man jo øjeblikkelig kan blive beruset af, når man indtager dem. Især hvis man er meget ung og ikke kender virkningen, kan man måske komme i øjeblikkelig fare.

Derfor synes Enhedslisten med hensyn til rusmidler, at det kan være fornuftigt at have en aldersgrænse, og Enhedslisten støttede den aldersgrænse, der blev indført på 15 år for køb af alko-

hol for nogen tid siden. Det er den samme aldersgrænse, som Enhedslisten har foreslået i forslaget om kontrolleret salg af hash.

Men hvad angår det, der kan give sundhedsskader på længere sigt, mener Enhedslisten, at det er det forebyggende arbejde, der er det væsentlige, og også at det her er væsentligt, at voksne går foran med et godt eksempel og gør noget selv for at begrænse deres rygning. Hvis vi skal have flere forbud, så skulle vi hellere se på tobaksindustrien og forbyde den at tilsætte alle de mange stoffer, som gør, at folk bliver mere afhængige, med henblik på at sikre, at det, folk kunne købe af tobak, kun var ren tobak uden de mange forskellige tilsætningsstoffer.

Enhedslisten vil gerne være med til at se på forbuddet mod salg af 10-styks-pakker, som indgår i Socialdemokratiets forslag. Men Enhedslisten vil altså ikke være med til at indføre et forbud mod, at børn under 15 år kan købe tobak. Det er Enhedslistens opfattelse, at man må angribe problemet på en anden måde ved at se på det brede forebyggende arbejde med henblik på at undgå at unge begynder at ryge i en for tidlig alder.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, RV og KRF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (DF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*, men vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at der ud fra et sundhedsfagligt synspunkt bør indføres en aldersgrænse for unges køb af tobaksvarer i detailhandelen. Socialdemokratiet ønsker med forslaget, at der samtidigt indføres stop for distribution af cigaretpakker med mindre end 20 stk. i, samt at rygeafvænningsprogrammer bør være en prioriteret opgave for kommunerne. Det kan Dansk Folkeparti ikke tilslutte sig.

Dansk Folkeparti mener, at det er forældrenes opgave at vejlede børnene i farligheden af rygning, men Dansk Folkeparti ønsker samtidig, at skolerne i skemalægningen tager højde for at

indføre endnu bedre information for skoleeleverne helt ned til de mindste klassetrin, og at skolelæger samt sundhedsplejersker samtidig oplyser eleverne om rygningens skadelige virkninger.

Dansk Folkeparti finder, at der er nogle gode intentioner i forslaget, men vil som bebudet tilslutte sig det forslag, som vil blive fremsat fra en række partier, og som blev foreslået under 1. behandlingen af B 89, hvor der udelukkende tages stilling til, at aldersgrænsen for køb af tobaksvarer i detailhandlen skal være 16 år.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (SF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (DF, RV og KRF):

Til teksten

1) I teksten ændres »15 år« til: »16 år«.
[Ændret aldersgrænse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det forlyder, at regeringen ønsker at hæve grænsen for salg af alkohol i butikker til 16 år. Da forslagsstillerne mener, at det er mest hensigtsmæssigt med en fælles aldersgrænse for salg af alkohol og tobak til unge, har forslagsstillerne stillet dette ændringsforslag med henblik på, at aldersgrænsen for køb af tobaksvarer hæves til 16 år.

Hans Andersen (V) Ester Larsen (V) Preben Rudiengaard (V) Jørgen Winther (V) nfm.
Birthe Skaarup (DF) fmd. Anita Knakkegaard (DF) Else Theill Sørensen (KF)
Pia Christmas-Møller (KF) Tove Videbæk (KRF) Line Barfod (EL) Lars Kramer Mikkelsen (S)
Lone Møller (S) René Skau Björnsson (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) Lene Garsdal (SF)
Kamal Qureshi (SF) Naser Khader (RV)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqtigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	56*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqtigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende B 89**

Bilagsnr.	Titel
1	1. udkast til betænkning
2	2. udkast til betænkning
3	3. udkast til betænkning